

Република Србија
ГРАД НИШ
Главни урбаниста града Ниша
Датум: 05.11.2025. године
Број 10-1161/2025-06

Шријасета Урбанисет
05.11.2025.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ		
Примљено: 04.11.2025		
Сектор	Број	Прилог
	2492/1	

ЈП Завод за урбанизам Ниш

ПРЕДМЕТ:Захтев

Поштовани

У прилогу иницијатива која се односи и на израду Генералног урбанистичког плана Града Ниша

Захтев у прилогу достављам на даљу надлежност и преиспитивање.

ГЛАВНИ УРБАНИСТА ГРАДА НИША

Лидија Стефановић Николић, дипл.инж.арх.

Примљено: 04.10.2008		
Сектор	Број	Прилог
	2492/2	

Поштовани господине Павловићу,

одлучио сам да Вам се обратим пре свега зато што верујем да сте неко ко воли Ниш и жели да свој посао обавља на добро Града и свих његових житеља. Оно што ме је нагнало да лепог јулског преподнева, поред свих својих обавеза, посветим време писању ових редова, поред поменутог уверења да сте кадри и, надам се, вољни да разумете ове речи, мотивисане мојом дубоком приврженошћу Нишу и жељом да он буде што је могуће лепше место за живот, јесте један догађај од синоћ.

Девет је сати. Дошавши се са одмора, шетам градом срећан што сам му се вратио. За својих 26 година сам, што у својству путника, што у својству водича, видео многе градове; у неким од њих сам искусио живот и имао прилике да у њима останем (Београд, Солун, Атина), али сам свима њима увек претпостављао Ниш и враћао му се. Својим иностраним пријатељима и путницима увек сам о Нишу говорио похвално, са ентузијазмом, подстичући их да га некад посете, док бих младим суграђанима који би, разочарани, пожелели да се одселе, увек указивао на предности нашег града и земље. Укратко, за мене је Ниш град број један, не само зато што смо у њему одрастали моји преци и ја, већ и зато што је заиста обдарен лепотом природе, географског положаја, посебним карактером својих становника и њиховом баштином – укратко, он је место које по свим параметрима може и треба да буде једно веома пријатно место за живот и(ли) туристичку посету. Но, да се вратим теми.

Дакле, јулско вече. Палилула. Део града чији сокаци, упркос интензивној грађевинској активности последњих година, успевају да дишу оним шмеком који Ниш чини аутентичним и лепим. Скрећем у Таковску, у део између Божидарчеве и Зоне Замфирове, таковзаног Сокачета. Затичем следећи, нажалост, одвише познат приказ: четири куће у низу, шарене, са баштама, у крају у коме се одувек играју деца, сада стоје разваљених вратница и опустелих дворишта. Најављују да ће ускоро на њиховом месту стајати хрпа прашине, а затим и бука грађевинских машина. Сцена много пута виђена. Пречесто. Још један део Палилуле и мог града одлази...

Знам да је ова појава нешто што ме, као грађанина Ниша и некога ко свој град истински воли, највише погађа – вероватно зато што се грешке у области грађевинарства, за разлику од неких других, практично не могу исправити. Но, свестан сам да ова – слободно могу рећи – бол, коју осећам када видим да на неадекватном месту ниче зграда, за некога ко је према мени равнодушан, може да не значи ништа, стога сам одлучио да ову тему сагледам што објективније, *sine ira et studio*.

С једне старне, имамо следећу ситуацију:

- широм града се, као нуспроизвод тренутне урбанистичке политике, нарушавају старе градске четврти и амбијенталне целине (навешћу примере низа старих дућана у Вождовој улици, Првوماјске улице, потеза између Официрског дома и Моста младости...)
- становницима ужег и ширег центра града опада квалитет живота и нарушава се изглед и дух краја у коме живе. Породичне куће са баштама остају заклоњене новоизграђеним вишеспратницама, неретко и без сунчеве светлости.

в) новоизграђене зграде имају ниску естетску вредност. Другим речима, не доприносе лепоти града. Изузетака готово да нема.

г) последње, али не и најмање важно – осим што заклањају небо, поглед на зелена брда и негативно утичу на ружу ветрова, ове грађевине оптерећују већ и више него довољно оптерећене водоводну, канализациону и електричну мрежу.

Са друге стране, постоје и предности, које, рекао бих, нису тако бројне:

а) приход који буџету Града доносе грађевински радови

б) изградњу додатног стамбеног простора не бих олако сврставао у предности, с обзиром на чињеницу да је, према попису из 2022, становништво Града почело да се смањује, као и да значајан део новоизграђених станова заправо купују припадници једног према држави Србији не баш пријатељски настројеног народа.

Имајући све ово у виду, предлажем Вам да размислите о следећим мерама:

1) означавање одређених делова града као области ограничених грађевинских активности – у тако означеним четвртима важио би принцип да ниједно ново здање не може имати већу спратност од здања које се за ту потребу руши. Исто би важило и за реновације. (Као примере таквих области навео бих четврт између Душанове, Николе Пашића, некадашње „Старе Србије“ и кружног тока код „Имица“, као и четврт између Нишаве, Велике пијаце и трга код Београдске капије.)

2) инсистирање на поштовању правила о проценту зелених површина на парцелама на којима се гради. Тренутно стање по питању поштовања ових уредаба је веома незадовољавајуће и сматрам да би многоструку корист донело повећање инспекцијског надзора

3) смањење максималне висине нових зграда

4) увођење висинског и стилског ограничења за објекте који се зидају непосредно поред објеката под заштитом Завода за заштиту споменика културе

За крај, захвалио бих Вам на пажњи и времену издвојеном за читање. Надам се да ће Вам ово писаније бити повод да размислите о утицају који тренутна урбанистичка пракса има на становнике Ниша, њихова осећања и квалитет живота, као и о изнетим предлозима. Било би ми драго када бисте искористили свој утицај и углед да се предузму мере које би допринеле изгледу нашег града и добробити његових становника, којој, верујем, сви треба да тежимо.

С поштовањем,

Александар Тасић

У Нишу, јула 2025.

aleksandar.tasic@tutamail.com

